

: Posamezna številka 6 vinarjev :

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnosti mesečno K 120, z dostavljanjem na dom K 150; s pošto celoletno K 20 —, polletno K 10 —, četrtletno K 5 —, mesečno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30 —.

Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnost je v Francijski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvo, naročnina upravnost. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtice, poslana in izhvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 303.

Nova slava.

Zopet smo slavnejši za en čin. Zopet pišejo o nas nemški in svetovni časopisi. Zopet se kažejo naše razmere pred svetom — v jasni luči.

Ne gre za osebo, gre le za slučaj, ki je več, ko slučaj, gre za dogodek, ki je najna posledica najnovnejših klerikalnih gesel, gre za znak našega kulturnega položaja.

Ne rečemo, da se ne dogode take stvari tudi drugod, kjer vlada fanični škofje, ampak pri nas je to še posebnejša pomena.

Pisali smo, da je škof prepovedal župniku Bercetu maševati in smo priobčili tudi odgovor. Vsakemu se je gotovo čudno zdelo, da je škof suspendiral župnika Brcta šele sedaj, ko je že cel mesec po volitvah: Razlagati si moramo to na ta način: naš škof ima malo samostojnosti; kjer pa vidi kak nastop klerikalnega fanatizma, ga hoče posnemati. Ker je bil v Istriji suspendiran Biankini, je tudi Bonaventura suspendiran Berceta. Biankini je bil suspendiran, ker je podpisal program narodne stranke, Berce, ker je agitiral za narodno stranko, ob času, ko so jo napadle združene klerikalne in nemške vrste.

Tako se vidi, da je šele zgled v Istriji vspodbudil našega škofa k slavemu činu. Stvar pa ima še drugo ozadje. Volitve so zopet in vsakdo lahko vidi, da se klerikalcem ne godi posebno dobro. Ves njih uspeh vsaka zmaga je odvisna od agitacije duhovnikov in škof je hotel dati svarilen zgled, kaj se zgodi duhovniku, ako bi agitiral za narodno stranko in s tem je dano povelje, da morajo iti na boj za klerikalno stranko. Škof je torej čakal s celo zadevo in je izrekel svojo slavno kazeno, ker je slišal o Biankiniju, ali pa so ga k temu napotile njegove ali pa drugih njegovih skrb za se danje volitve.

Gotovo je namreč, da se najdejo med sedanjem duhovščino še pošteni ljudje, ki sedanjega klerikalnega boja ne odobravajo, posebno odkar so klerikalc povabili Nemce v naš mestni svet in proti takim minnim oziroma narodno čutečim duhovnikom je naprjen slavni škofov čin. Rekli smo, da ne gre za osebo, ampak za čin in za vroke, ki tiči za njim.

Slovenci kot mal narod imamo malo svetovne slave; kar nam je pri bori doma ali v tujini naši umetniki, pisatelji, učenjaki in drugi naši ljudje, ki stoje v službi narodne kulture, to — vsled naše brezbrinosti — ne pride tako do veljave, da bi vzbudili svetovno pozornost. Tem bolj pa se proslavljamo z raznimi drugimi slavnimi čini in pri teh si je pridobil naš škof precej velike zasluge. Naj naštejemo nekaj takih činov, ki pri nas niso neznani. Začelo se je menda s Cankarjevo "Erotiko", ki jo je škof sežgal, to je pojavo, ki je danes v dvajsetem stoletju edini pojavo svoje vrste; danes knjig ntkjer več ne sežigajo, ker vedo, da to nič ne koristi. Potem je prišla na vrsto Prešernova muza. Tudi to je bil slaven čin, kajti zgoditi se ni mo-

gel nikjer na svetu razen v Ljubljani, ko je bil Anton Bonaventura škof ljubljanski. Na to je zaslovel naš škof po svojih pastirskeh listih in po svojem bojkotu proti naprednim časopisom. Vrhunc in rekord na polju pisateljevanja in poučevanja je potem dosegel škof v znani rdeči brošuri. Med tem pa se je škof proslavljal tudi s svojim gospodarstvom v Gornjem Gradu in z raznimi oblastnimi nastopi proti narodni duhovščini, pri čemer so sorški dogodki raznesli njegovo slavo v svet. Po drugem svojem delovanju je prišel konečno tudi zadnji slavni čin, suspen diranje župnika Berceta.

Vse te slavne dogodke so zabeležili svetovni listi in po teh si je tujina lahko naredila svoje mnenje o kranjskih razmerah. Skoraj smo zaradi teh škandalov postali slavni.

Značilno je na vsak način za razmere na našem jugu, da ravno tu tako pritiska klerikalizem, da se pri nas suspendirajo duhovniki če ne delajo za klerikalno stranko. To so posledice klerikalne mogočnosti, ki misli, da mora posesti vse naše dežele, a ne pojde.

Pred vsem je tu slovenska inteligenco, ki je prva poklicana, da da odgovor na take inkvizitorjeve poskuse, potem je narod in delavstvo, ki se mora zavarovati proti temu, da bi moral vsak duhovnik biti klerikalni agitator in konečno se bo med duhovščino samo prej ali slej pojavila smer, ki bo nastopila proti zlorabi vere v politične namene.

Škof lahko množi kranjsko slavo še naprej — to bo gotovo tudi delal — ampak taki slavni čini ne bodo rešili klerikalne politike.

Kritičen položaj na Balkanu.

Mladoturška revolucija iz 1. 1908, s katero je simpatiziral celi svet, ki mu je draga svoboda in napredok, je mnoge razočarala. Mladoturški režim ni izpolnil nobene od onih nad, ki so se se njega pričakovali. Mesto starega abdulhamidovskega režima, ki ga je karakteriziralo splošno nasilstvo in in absolutizem oblasti proti vsem državljanom brez razlike vere in narodnosti, so prišli na krmilo turškega cesarstva Mladoturki, ki so uvedli na celi liniji politiko turciziranja neturških narodnosti in preganjanja drugih ver. Glavno načelo mladoturške revolucije "enakost in napredok" so nasproti temu Mladoturki izigrali v trenotku, ko so prišli do vlade. Razmire so se razvijale tako, da je sčasoma izginila vsaka razlika med novim mladoturškim in starim turškim režimom pod absolutno komando sultana Abdülhamida. Abdulhamidovo tiranijo je nadomestil terorizem mladoturškega komitea, ki je sebe dvignil nad državo in postavo. Take razmere so izizzale na odpor in reakcijo one elemente turške carevine, ki so bili največ tlačeni in pregnanji.

Videl je Leonoro v postelji, obraz v škrlnah in voščenobledih lisah. Ni se ganila; njene oči so bile zaprte, njene krčevito stisnjene ustnice so se odprle samo takrat, kadar se je živjaje dvignil dih iz prsi.

Soprog se je ozrl okoli sebe z bolno radovednostjo, da vi di okolico, v kateri je živila njegova žena — tako blizu in tako daleč od njega. Leonorina soba je bila opravljena preprosto, vendar pa je kazala vse znake tiste mikavne elegancije, ki je izhajala od nje. Lahen parfum, ki ga je takoj sponzal kot tistega, ki ga je imela Leonora najraje, se je zibal v mlacičem zraku. Zaljubljene sanje so obvladale Altieri; njegove pesti so se krčevito stisnile, grlo mu je vzdrgetalo v hribovju, in pristopil je k postelji. Par ženskih je molče hodilo okrog bolnice.

— Obvestite našega zdravnika, je ukazal Altieri.

— To se je zgodilo, gospod, je odgovorila Leonorina hišna.

Altieri je pokimal z glavo, sedel ter prikel Leonorino roko, ki je visela izpod odeje, v svojo desnico.

Stresel se je — nemara od radosti, nemara od bolečine. Danes je prvikrat držal za to drobno in nežno roko; toda le bližina smrti jo je bila položila v njegovo!

Turoben molk je spremljal ta prizor.

Naenkrat pa je prekinil ta molk par tako razločnih besed, ki jih je izustila Leonora.

Delirij jo je popadel iznova.

In začela je govoriti dolgo in široko, zdaj o svojem očetu, zdaj o Rolandu . . . Altieri je trepetal od gneva. Prosila je Rolandu odpuščanja, prisegala mu, da je njena ljubezen ostala čista in zvesta, kakrsna je bila tistega davneg dne, ko sta se prvikrat pogledala v ljubezni.

In mahoma je nehalo govoriti o Rolandu.

Dzaj je v svojem deliriju nagovorila njega, Altierija samega.

Uhajala so ji imena . . . Zdajo se je, da pride zdaj preko njenih ustnic vsa skrivnost zarote . . .

Ves bled in strašen se je Altieri obrnil k služkinjam in zarjur:

— Kaj pa delate ve tukaj? Ven! Ve jo motite in vznemir-

Dočim so v Macedoniji in Stari Srbijski srbske in bolgarske ustaške čete čakale nadejajoč se vedno, da se bodo Mladoturki spamečevali in mesto politike nasilnega poturčevanja začeli z resno politiko miru in enakih pravic za vse državljanje, so se pa pripravljala razna arnavtska pleme v severni Albaniji na oborožen odpor.

Spominjam se še lanskega arnavtskega upora, ki je stal Turško ogromne vsote denarja in mnogo žrtv, predno je turška vojska zadušila vstajo.

ANAVTSI se medtem niso ustavili na pol pota. Oni so se pomirili, da bi se čez zimo mogli čimbolje pripraviti za nove in odločne boje. Dasi med posameznimi arnavtskimi plemenami prave zavednosti in pravega pojma o skupni pripadnosti in narodni enotnosti, se je vendar njihovim politiškim voditeljem posrečilo učvrstiti med vsemi severoalbanskimi arnavtskimi plemenami edinstveno misel in zahtevo: popolna avtonomija Albanije in osvoboditev od turškega jarja.

ANAVTE se medtem niso ustavili na pol pota. Oni so se pomirili, da bi se čez zimo mogli čimbolje pripraviti za nove in odločne boje. Dasi med posameznimi arnavtskimi plemenami prave zavednosti in pravega pojma o skupni pripadnosti in narodni enotnosti, se je vendar njihovim politiškim voditeljem posrečilo učvrstiti med vsemi severoalbanskimi arnavtskimi plemenami edinstveno misel in zahtevo: popolna avtonomija Albanije.

Ti uspehi so Arnavte še bolj ojačali in te dni so po celem svetu razglasili — avtonomijo Albanije. Postavili so začasno vladivo, v imenu katere je neki arbanški voditelj Terenzo Toki iz plemena Miriditi izdal razglas na vse Arnavte, v katerem objavlja avtonomijo in začetek neodvisnosti Albanije.

V razglasu se povdaria enakopravnost med mohamedanci in krščanskimi narodi v cilju enodušne borbe zoper Turčinom kot skupnega sovražnika. Ko se učvrsti svoboda, bo sklepal narod sam o obliki vladanja. Sedanja vladva prevezme vse dolžnosti sama na sebe. V razglasu se apelira na kulturni svet, ki bo pomagal s svojimi simpatijami arnavtskemu narodu v boju proti barbarški turški vladvi in na njegovo svobodo.

Ta razglas je razširjen po celi Albaniji. Razburil je vse duhove in v Skadru je izzval silno vzmernirjenje med turškimi vojnimi in državnimi oblastmi.

Novosadski "Branik", ki stoji v zelo ozki zvezi s cetenjskimi krogovi, je sprejel iz Cetinja brzjavne vesti, ki napovedujejo resne dogodke na Balkanu. Proglasitev arbanške samostnosti je učinkovala razburljivo na Cetinju. Vsi zastopniki tujih držav na Cetinju so sprejeli iz Skadra pisano proklamacijo. Nepopisna so barbarstva, ki jih delajo turški vojaki v ustaških krajih. Jokanje žen in otrok se čuje do črnogorske meje in zaradi tega je črnogorsko prebivalstvo kar iz sebe vladvi in na njegovo svobodo.

Ta razglas je razširjen po celi Albaniji. Razburil je vse duhove in v Skadru je izzval silno vzmernirjenje med turškimi vojnimi in državnimi oblastmi.

Naenkrat pa je preknil ta molk par tako razločnih besed, ki jih je izustila Leonora.

Delirij jo je popadel iznova.

In začela je govoriti dolgo in široko, zdaj o svojem očetu, zdaj o Rolandu . . . Altieri je trepetal od gneva. Prosila je Rolandu odpuščanja, prisegala mu, da je njena ljubezen ostala čista in zvesta, kakrsna je bila tistega davneg dne, ko sta se prvikrat pogledala v ljubezni.

In mahoma je nehalo govoriti o Rolandu.

Dzaj je v svojem deliriju nagovorila njega, Altierija samega.

Uhajala so ji imena . . . Zdajo se je, da pride zdaj preko njenih ustnic vsa skrivnost zarote . . .

Ves bled in strašen se je Altieri obrnil k služkinjam in zarjur:

— Kaj pa delate ve tukaj? Ven! Ve jo motite in vznemir-

DNEVNE VESTI.

Volilno gibanje v Ljubljanski okolici. Ljubljanska okolica se giblje, na vseh koncih in krajih se oglašajo glasovi proti njenemu dosedanjemu nasprotniku. Vsi župniki, kaplani in mežnarji in drugi najeti ljudje ne morejo zabraniti shodov naprednega kandidata, in vse kaže, da ljubljanska okolica daleko ni tako klerikalna, kakor se vobče misli. Sedanji volilni boj pa bo pomnožil napredne vrste. O binkoštih praznikih je imel napredni kandidat g. Tribuč sledče shode: V soboto je bil shod pri Ani na Viču. Udeležilo se ga je okrog 100 volilcev, ki so po govoru g. Tribuča soglasno sprejeli njegovo kandidaturo. V nedeljo zjutraj se je imel vršiti shod v Notranjih Goricah. Zbrali so se v volilnem prostoru klerikalci, pred vsem pater Teodor, učitelj Ravnhor, učitelj Benedek in kaplan z Brezovice in so začeli zborovati, predno je prišel g. Tribuč. Ker so se bali klerikalci da bi ne bilo treba poslušati resnice, niso dali kandidatu besede. Zato je bil sklican nov shod v salonu, ki se ga je udeležilo 80 oseb, pri klerikalci pa je ostalo 40 nedomačinov, ki so se kmalu razšli. O klerikalcih so rekle ljudje: maše ne pride nihče brat zaston, sedaj jih pride pa takoj cel kup. Klerikalne surovosti pod poveljstvom patra Teodora in klerikalnih učiteljev dobe o priliki svoj odgovor. V nedeljo popoldne je imel kandidat g. Tribuč na Grosupljem pri g. Rusu krasno uspel shod, ki se ga je udeležilo 250 mož volilcev. Predsedoval je g. Rus, kandidat Tribuč je pojasnil svoje stališče in volilci so z navdušenjem sprejeli njegovo kandidaturo. Susterščeve kandidaturo pa so odkloplili. To kaže, da so Grosupljci že suti Susterščevega delovanja. V nedeljek je bil za njim sestanek v Brestu, potem pa shod na Igu pri Intiharju. Na shod so prišli seveda znani župnik Köchler, kaplan in nekaj klerikalcev. Voilo se je predsedoval in župnik je dal besedo, da dobi kandidat Tribuč pri besedo. Klerikalec Mizelj pa te besede ni upošteval, kar kaže njegovo možnost. Napredni volilci so odšli k g. Minattiju, kjer se je vršilo zborovanje mirno in dostojno. Udeležili so se ga vsi boljši ljudje. Kandidatura je bila sprejeta, klerikalci pa so se razšli. Zvečer je bil shod pri g. Ogorecu na Škofljici, ki se ga je udeležilo 150 mož in je krasno uspel. Vsi ti so shodi kažejo, da bo 13. junija tudi ljubljanska okolica s svojimi glasovi nastopila proti klerikalci.

"Slovenčeva" infamija javno obsojena. Ljubljansko porotno sodišče se ravnikar peča z afero "Glavna posojilnica", ki je uničila toliko eksistence po vseh deželah. Afera "Glavna posojilnica" je v resnici ena najza-

javnih obsojenih. Ljubljansko porotno sodišče se ravnikar peča z afero "Glavna posojilnica", ki je uničila toliko eksistence po vseh dežalah. Afera "Glavna posojilnica" je v resnici ena najza-

javnih obsojenih. Ljubljansko porotno sodišče se ravnikar peča z afero "Glavna posojilnica", ki je uničila toliko eksistence po vseh dežalah. Afera "Glavna posojilnica" je v resnici ena najza-

javnih obsojenih. Ljubljansko porotno sodišče se ravnikar peča z afero "Glavna posojilnica", ki je uničila toliko eksistence po vseh dežalah. Afera "Glavna posojilnica" je v resnici ena najza-

javnih obsojenih. Ljubljansko porotno sodišče se ravnikar peč

lostnejših dejstev v zgodovini gospodarske osamosvojite našega naroda. Nikakor nočemo izrekati odsode nad posameznimi obtoženci, kajti to je dolžnost porotnikov, ki bodo tudi sodili po svoji vesti. Le eno pa moramo konstatirati in javno pribiti, da bo vsa slovenska javnost zvedela, na kako nizkem in sramotnem nivoju stoji glasilo ljubljanskega škofa "Slovenec". Konstatiramo, da je krščansko katoliški list "Slovenec" obtožnico državnega pravdništva popolnoma falzificiran in skušal oblatiti pred slovensko javnostjo može, ki so popolnoma nedolžni na polomu "Glavne posojilnice". Mi se sicer temu popolnoma nič ne čudimo. Kajti od urednikov dnevnika "Slovenca", ki po nemških graških in dunajskih listih blatio in sramotijo slovenski narod, ne moremo kaj boljšega pričakovati, posebno pa ne od Štefeta in Terseglava. Nikakor nočemo braniti niti dr. Hudnika niti uradnikov "Glavne posojilnice", kajti o njih krividi bodo sodili gg. porotniki, eno pa vendar že danes lahko izjavimo: Roke proč od gg. odbornikov "Glavne posojilnice". Roke proč od teh naj dajo možje, ki so svoječasno branili in zagovarjali navečje sleparje v tarljah kar jih pozna Avstrija in to so gg. monsignori: Drozd, Kaiser, Weiß itd., ki so spravili na tisoče in tisoče ljudi na beraško palico. Da izrazi duška svojemu ogorčenju nad nezaslišanim lopovstvom "Slovenca", ki trdi, da so gg. odborniki "Glavne posojilnice" špekulari s premoženjem "Glavne", je dr. Triller kot njih zagovornik slovesno izjavil pred porotnim sodiščem: "Čim bi se izkazal sum, da pade na moje klijente tudi le senca krivde na veliki nesreči, ki je zadela upnike in zadružnike "Glavne posojilnice", bi jaz niti trenutek več ne ostal na tem zagovorniškem mestu." In na te besede je vstal g. državni pravnik Neuperger, ki je izjavil, da se pridružuje izjavi gosp. dr. Trillerja in javno obsojuje sramotno pisavo lista, ki kuje iz cele nesreča na šandalozem način političen kapital. "Slovenčevim" redakterjem ne moremo ničesar drugega, kakor samo čestitati na tej "čestitki".

Klerikalne demonstracije v Ljubljani. V nedeljo, 11. t. m., to je ravno pred volitvami, bo priredilo šentpetersko klerikalno "prosvetno društvo" nekak čukarski "obhod po mestu. Ker bo to čisto navadna izvajajoča demonstracija proti naprednjakom, svetujemo oblasti, da pôučne klerikalno sodrgo, kako se ima v ljubljanskem mestu na ulici vesti. Klerikalci namreč sami priznavajo, da bo to demonstracija!

Klerikalci slabl plačevalci. V šenklaški cerkvi sta nastavljena dva cerkovnika, ki garata od ranega jutra (4. ure) do pozne noči (pol 9. ure) za beraško plačo in nič manj beraško stanovanje. Med tem, ko morata cerkovnika cel dan delati, pa pohajkujeta vikarja Smolnikar in Jovan, sin značega Šentviškega "žnidarja" okrog in se brigata bolj za postranske posle in službe! V "Katol. tiskarni" morajo reyeži pohabljeni iz "Marijanšča" delati za par krajcerjev kot sužnji, med tem, ko se "funkcionalisti" maste z mastnimi tisočaki. Pa vpijejo ti rimski hlapci in ljudi sleparji po priznicah, da vera — peša. Sami žive bolj požrešno kot posvetniki, pa se delajo za reševelce ljudstva. Slepjarji, ki žive od samih — laži.

Vse pod svojo bisago. Kakor hitro in karkoli dobe klerikaci v svojo oblast, pokažejo takoj svojo moč. Vsa deželna in cerkvena poslojava so že odjedli raznim zavarovalnim, seveda da tudi zvono. Vencajz in Pehani se pri "Vzajemni zavarovalnici" kar masteta od samih provizij. Ali gorje, če bodo ljudje neprevidni!

Kdo bo novi deželni šolski nadzornik v Ljubljani? Slovenska

nadzornika Hubad in Levec mislita na penzijo. To je obče znano in tudi zakulisne kombinacije, kdo bo naslednik, sože postale javne. Imamo več srednjoselskih ravnateljev, ki se že nekaj let sem pripravljalo na ta mesta; že njim so zopet na ravnateljskih mestih "določeni" nasledniki. Iz zanesljivega vira pa smo izvedeli, da išče v Ljubljani stanovanje dalmatinski deželnki šolski nadzornik Zavadlal, ki se preseli sem v jeseni. Ta mož je znani kot ultraklerikalec. V živem spominu je še njegov odlok, ko je nedavno prepovedal dijakom iti na ulico, da ne bi videli Masaryka. Ker mož ne gre v penzijo, moremo le sklepati, da izpremeni svoje službeno mesto, da je že naslednik Hubada ali Levca. — Pomilujemo naše ravnatelje, da ne dosegajo svojih ciljev, kljub temu, da so dobri šolniki v smislu intencij Vseslovenske ljudske stranke. Ali videti je, da ta stranka hoče še več, da hoče v šolo spraviti tudi najsurovejšo politiko in zato je šla v Dalmacijo iskat bodočega nadzornika. — Nam je to celo ljubo, kajti čimbolj bo ta stranka hitela korumpirati vse naše urade, tem prej je bo konec.

Dr. Šusteršič na Vlču. V nedeljo je prišel dr. Šusteršič na Vlč, da bi tam imel shod. Da bi pokazal svojo pobožnost, je šel tudi v cerkev k maši (naj bi bil šel še k spovedi) in z lece je župnik oznanjal njegov shod in agitiral zač (škoda, da ni reklo: med nami sedi naš kandidat) in potem je bil res shod, pa zelo "klaver". Volilci so Šusteršiča spraševali po raznih stvareh, o katerih Šusteršič ni hotel ničesar slišati in mnogi zborovalci so nejedvoljno s protesti zapustili zborovanje. Tako včasih tudi maša ne pomaga.

Vest o nameranem kompromisu med naprednjaki in klerikalci v Istrijskem obč. svetu včerajšnji "Slov. Narod" dementira. Z ozirom na to moramo izjaviti, da te vesti nismo dobili od klerikalne strani, kar bi itak moral biti vsakemu že na prvi pogled jasno. Značilno je, da si "Slov. Narod" ne upa dementirati onega odstavka iz govora notarja Pegana, ki vendar kar čisto jasno napeljuje na napredno - klerikalni kompromis v Idriji.

Vrhniški pajaci so imeli v nedeljo shod. Ker se mora Gostinčar skrivati, da bi se mu pravočasno ne mogla dostaviti obdolžnica, so šli za Gostinčarja na shod drugi ljudje posebno oba kaplana, ki imata v politiki naveč za opraviti. Ko so se pred svojimi backi klerikalci dovolj nabahali o svoji politiki, so sprejeli rezolucijo, s katero proslavljajo politični bojkot in povzvajo slovenski klerikalni svet, da pri bojkotu vstraja. Ubogi pajaci!

Pesilec ljubljanskega Sokola v Domžale bo v nedeljo, dne 11. junij, t. 1. Domžalski Sokol pride naproti in Dragomilje, kjer bo kratek odmor. Na to skupen odhod v Domžale, kjer si ogledamo novoizgrajeni Sokolski dom, ki bo slovesno otvoren dne 5. avgusta t. l. Potem bo sestanek na vrušu pri bratu Kuharju. Prijatelji Sokolstva dobro došli! Za izletnike v civilni obleki, ki ne gredo peš v Domžale, je pripraven tisti vlak, ki odhaja iz drž. kolodvora 205. Bratje Sokoli! Udeležite se tega pesizleta v kroju polnoštivalno! Zbirališče v telovadnici Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu dočno ob pol 2. popoldne je predstava za dijaštvvo po znižanih cenah.

O. BERNATOVIC
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. **Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.**
"Slovenska Filharmonija" koncertira danes v hotelu "Tivoli". Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina prosta.

V hangaru Lettisa je bila na binkoštni ponedeljek zamenjana črna palerina. Prosí se, da se isto prinese na centralno policijsko stražnico, kjer bo lastnik svojo nazaj.

Glavna posojilnica pred poroto.

Drugi dan razprave.

Nadaljevanje se je pričelo ob 9. dop. V dopolnitvenih zasliševanjih ob zaključku razprave prvega dne se je na glavnega obtoženca dr. Hudnika stavilo še nekatera vprašanja.

"Vi ste gospod Fedor Gradišnik, kaj ne?" je dejal na to in čudil sem se, da me pozna . . .
"Tako je, gospod!"
Hotel sem še vprašati, kaj želi od mene, a predno sem izpregovoril, me je že prehitel . . .
"Veseli me, da ne tajite . . . Kajti vede, da bi vas doletela mnogo občutnejša kazen, ko bi me bili nalačali . . ."
"Gospod, ne razumem vas," sem dejal začuden, "čemu bi vas nalačal . . . Laže oni, ki se boji, a jaz ne nimam ničesar batil . . . Kdor me vpraša po mojem imenu, ta ga izve . . . Niam povoda, da bi se skrival . . ."
"O krivdi in o povodu bojazni bomo še govorili . . ." je nadaljeval v istem tonu kakor poprej . . . Če ste Fedor Gradišnik, potem ste tudi tisti, ki je v zadnjem času napisal dva članka o farmaciji in to v "Jutru"? Ali tudi to prizname? . . ."
"Čemu bi ne priznam? . . . Jaz sem tisti . . ."
"Dobro. Pozivjam vas torej, da greste v imenu postave z menoj . . ."
Prvi trenutek sem se zdržnil . . . V hipu sem pomisil na svoja skromna članka o slovenski farmaciji . . .

"Počesajte si svoje grive . . .
Zaprli so me v ječo in vso noč sem premišljeval o vzroku . . . Misil sem sem in misil sem tja, a ničesar mi ni bilo mogoče dognati, kar bi le količaj upravičevalo moj sedanji položaj . . .
Na vse zgodaj zjutraj je zarožil ključ v vrati moje celice . . . bradat mož mi je prišel nasproti, prikel me je za tilnik in me potegnil za sabo . . .
"Kaj počenjate?" sem ga vprašal nejevoljen . . .
"Molčite in pojrite z menoj!"

Prav nečedno me je sunil na hodnik in me tiral dalje po temnih koridorjih, dokler se nisva ustavila pred visokimi vrati . . .
Moj spremljevalec je pričgal luč in me postavljal pred ogledalo, siseček poleg vrat . . . Ponudil mi je ne posebno čeden glavnik in zahrulil nad menoj:

"Počesajte si svoje grive . . .
Dr. Novak: Obtožba Vas dolži, da ste skušali upnike in zadružnike pripraviti v škodo. Ali je to res?

Dr. Hudnik: Protestiram proti takemu očitanju, da bi jaz hotel koga v škodo pripraviti. Nasprotno je res, da sem skušal pomagati na način, kot sem ga včeraj pojasnil.

Na to pride na vrsto drugi glavni obtoženec Leo Rogelj.

Na vprašanje predsednika, če se čuti krivega, obtoženec izjavlja: Ne čutim se krivega! Priporoveduje kako je prisel l. 1899 kot praktikant z 10 gl. mesečne plače k zavodu, ki ga je takrat vodil še ranji Vršec. Po Vrščevi smrti je začel opravljati vsa posojilniška dela. Knjic je vstopil še le l. 1902. Posojila je odločeval upravni svet, če so se preje izplačala, se je to naknadno odobrilo. Dr. Hudnika je smatral kot merodajnega pri odločitvi izplačil. Zato je tudi dr. Hudnik izplačeval, če je ta zahteval denar. — Sejne zapisnike je on izdeloval. Ker pa seje niso bile parlamentarične, je mogoče, da je sem tretjač kaj izpuštil.

Glede nakazil za konzorcij Thal, on ni bil o vsem poučen. Kakor se mu je ukazalo, tako je izvršil izplačila. Vedel pa je, da je dr. Hudnik pri neki seji upravni odbor prosil, da bo potreboval za graščino Thal denar. Vedel je tudi, da mora graščina zavodu donesti lep dobitek. Za to je ne le kot neodločajoči uradnik tudi zasebno preprisan o realnosti te kupčije po navodilih dr. Hudnika nakazoval izplačila Lavrenčiču.

Glede

Joštova provizije

Izjavlja obtoženec, da mu dogovor med dr. Hudnikom in Joštom ni bil znan. Dr. Hudnik je naročil, on je ubogal. Znano pa mu je bilo Joštovo posredovanje za dobavo posojil. Jošt je zadnjic revidiral l. 1908.

Iz zgodovine dolgov.

Vprašan, v koliko mu je bila znan na zgodovina dolgov, obtoženec opisuje slično kot dr. Hudnik razmere, ki so nastale neposredno po smrti Vršča. Znane so mu nepravilnosti, ki so jih našli po Vrščevi smrti.

Predsednik proti dr. Novaku,

Predsednik pri tej priliki zasliševa samozavestno izjavlja: Faktično je bila Glavna posojilnica že l. 1900 pasivna. Dr. Novak temu ugovarja če, da je bil Vrščev primanklaj pokrit z binko menjicama.

Dr. Neuperger: Kaj tisto, košček papirja brez vrednosti. Predsednik se s tem strinja in pravi da bi pravilno že takrat se moral napovedati konkurenč. Ko dr. Novak proti temu zopet ugovarja, ga predsednik razburjen zavrne: Prosim Vi nimate besede, bodite tiko, če ne Vas bom kazoval.

Dr. Novak: To ni nikako dokazovanje!

Povišanje obrestne mere. — Bilanca.

Rogelj nadalje izpove, da so kačor vsak drugi zavod, tudi pri "Glavnini" razpoložili okrožnice takim zavodom, od katerih so po letnih poročilih vedeli, da imajo večje denarne zaloge. Z v dotednih okrožnicami datriano obrestno mero 5 in pol od sto na hranične vloge niso imeli goljufivega namena zavodom izvabljati denar. Povišanje obrestne mere je po pravilih dovoljeno, odločeval je o tem tudi upravni svet . . . pa ne Vi, ga prekine predsednik, ki trdi, da vse to le kaže, so v "Glavnini" potrebovali denar in da s takimi ponudbami skušalo le hraničnice zavodit. — Na vprašanje, kdaj je Rogelj zvedel, da je zavod pasiven, odgovori, da do zadnjega trenotka ni vedel, da je zavod prezadolžen. Količor je moral on kot uradnik vedeti, da ga je posamezni slučajni informiral dr. Hudnik. Tako se je n. pr. zgodilo tudi glede Fröhlichove terjave.

Dr. Neuperger: Kaj pa je s tistimi 100 K ki jih je Jošt manj dobil? — Rogelj: Teh 100 K sem si res odtrgal, zato pa enkrat nadomestil z binko.

Dr. Saboty: Kakšen delokrog ste imeli?

Rogelj: Posel blagajnika — meni ni bil od drugega uradništva nihče podrejen. —
Člani upravnega sveta.
Na vprašanje dr. Trillerja, če je res, da je članom upravnega sveta včasih kar po 3 zapisnike predložil, da torej niso mogli natančno pregledati vsake seje, Rogelj odgovori, da se je to včasih res zgodilo. Dajal je članom pojasnila, kot je bil sam prepričan o stanju zavoda. — Tudi njev oče je zadružnik in če bi sin vedel, da zavod slabo stoji, bi go to v prvi vrsti opozoril očeta na nevarnost. (Nato našteva posamezne pokritje, kot rezervni fond knjižica provizij itd.)

Dr. Hudnik mu je reklo, da so hipotečno varnost sicer izgubili, niso pa še izgubili osebne varnosti. In če bo treba, mu je dejal dr. Hudnik, se v to pokritje vporabi Pavšlerjeva obveznica na 3 od sto ozir. 40.000 K kot provizija od prodanih vodnih sil. Te informacije so njemu zadostovale. —

Pojasnjuje vprašanje glede deležev, tudi Pavšlerjev delež je v redu.

Odgovarja na vprašanje glede čistega dobitka in dokazuje, da je bil isti pravilno izkazan. Predsednik: kako pa je to, če ste imeli vedno dobitek, zdaj je pa kriza? Glede bilance predsednik ne more priti na jasno. Dr. Ravnhar predlagá, da se ta točka prepusti izvedencem v rešitev.

Poneverjenje slučaj Maček in Zalaznik.

Zaslišanje preide na tisti del obtožbe, ki Roglj očita poneverjenje od Mačka in Zalaznika mu zaupanega denarja. Rogelj izjavlja, da je bil ogorčen ko je to slišal in je sklenil, da bo za takoj žalitev tožil. On ni bil vedno sam v pisarni. Če je g. Maček dotični znesek izročil v uradu, je dobil za to tudi potrdilo, kot vsaka druga stranka. Potrdila se kopirajo. In če g. Maček trdi, da je moral teden kasneje dotični znesek še enkrat plačati, bi se moral eden ali drugi v pisarni navzočih na to spomniti.

Glede Zalaznika pa je bila stvar taka: Rogelj je prišel k Zalazniku nekaj nakupit. Tedaj mu je Zalaznik izročil 250 K. Zalaznik je imel dolg, katerega je odplačeval tako, da je po manjših zneskih nalagal v hranično knjižico, potem pa preložil na račun dolga. Istotako je imel še eno knjižico, na katero je nalagal stanarino. Mogče da je Rogelj takrat pozabil na katero knjižico naj izročeno vlogo vpiše. Gotovo pa je, da je vlogo vknjižil. Zadeva je prišla itak v sejo, pri kateri je Rogelj dokazal, da je znesek vknjižen. Ni res, da bi bil on, Rogelj, g. Zalaznika za to prosil odpuščanja. "V nobenem teh slučajev se ne čutim krivega".

Joštova provizija na Sakserjevo ime.

Glede tistih 500 K ki jih je Jošt prejel, pozneje pa so bili vpisani na imenje Sakser, obtoženec izjavlja: Faktično je bila Glavna posojilnica že l. 1900 pasivna. Dr. Novak temu ugovarja če, da je bil Vrščev primanklaj pokrit z binko menjicama.

Dr. Ravnhar: Kako pa je glede očitka poneverbe 3000 K pri Pavšlerju? Rogelj: Dr. Hudnik je povedal, da je Jošt dobil 3000 K provizije in da se za isti znesek obremeni konto Pavšler, ker se je dotično posojilo zanj izposlovalo. Mi smo Pavšlerju poslali izkaz na vpogled, pa ni ugov

Zakaj se je iskal kredit?

Dr. Novak: Ali je bil dr. Hudnik po Vašem mnenju prepričan da se bo kupčija Thal obnesla?

Rogelj: Da in tudi mi vsi drugi.

Dr. Novak: Obožba Vaju dolži, da sta iskala kredit. Ali sta ga zato iskala, da se obveznosti pokrijejo ali zato, da se odškodujejo deležniki in vlagatelji?

Rogelj: Na vsak način le zato, da jih varujemo!

Inserati.

Dr. Novak: Obožba Vam tudi predbaciva glede nereelnih inseratov. Ali je $4\frac{1}{2}\%$ obrestna mera, ki jo ti inserati omejujejo, res tako visoka, da se s takim inseratom zasleduje namen izvabljati ljudstvu denar? Znano je namreč, da Vzajemno podporno društvo inserira tudi po dunajskih listih celo $4\frac{3}{4}\%$.

Rogelj: Jaz sem bil minjen, da so take ponudbe pravilne. (Državni pravnik prekine).

Dr. Novak: Tisti ubogi Amerikanci, za katere se je včeraj državni pravnik tako toplo zavzel, ne bodo radi teh inseratov niti vinarija zgubili! Na nadaljnjo vprašanje dr. Novaka, če so se provizije večkrat izplačevala, obožnec odgovori: To je bilo javno znano, celo neki ljubljanski pupilaren zavod si z njimi pomaga.

Dr. Brumnova vloga.

Državni pravnik: 19. decembra ste vedeli, da nimate nič. Povejte mi, kako ste potem mogli prevzeti hranilno vlogo dr. Brumna odvetnika iz Ptuja? Vloga je znašala 11.416 K 10 v. Dvignili ste jo pri Ljudski posojilnici ter pri "Glavnem" naložili.

Rogelj: Takrat je bil g. Putrich v zadavi asanacije v Celovcu, da dobimo za Pavšlarja denar. Sploh smo bili vsi prepričani, da se bo dalo še vse rešiti.

Državni pravnik: In kaj je z Vadnalom?

Rogelj: 27. decembra je bil veliki naval, tedaj mu nisem mogel izplačati. Ko se je izkazalo, da bi bil Vadnal sicer trpel škodo, sem pri Avstro-ogrski dvignil našo imovino ter Vadnalu izplačala.

Predsednik: In Žerjav iz Rateč?

Rogelj: Žerjav nam je izročil knjižico za realizirati. Znesek je prišel na Zadružno zvezo. Sel sem z g. Žerjavom na pošto, kjer je dvignil denar ter ga pri nas naložil. — Predsednik prečita Žerjavovo pismo, v katerem Žerjav na zelo strupen način napada ta slučaj.

Knjižica pomote.

Na vprašanje dr. Ravnharja Rogelj pojasni nastanek takozvane knjižice pomote, v katero se je nalagal pomotoma sprejeti denar, dokler se dotična vsota ni tako ali tako pojasnila.

Predsednik: Vse Vaše knjižice niso vredne ne vinjarja.

Po odmoru 10 minut ob 11. dopoldne se zaslisanje nadaljuje. Dr. Ravnhar za svojega klijenta ugotovi, da uradniki niso bili reprezentanti Glavne posojilnice. Gleda očitka, da bi bil Rogelj "nesrečni svetovalec dr. Hudnika," izjavlji dr. Hudnik, da to ni res.

Na to pride na vrsto

Franc Jošt.

Glavna posojilnica je bila član Zadružne zveze. Večkrat sem jo reviriral tako v letu 1901., 1906., 1908.

Predsednik: Ali mislite, da je revizija knjig zadostovala smislu zakona.

Jošt: Na kak način bi se moral sicer prepričati, če ne na podlagi knjig in zatrdila upravnega sveta, da so posojila varno naložena? Zapisnik revizije

prišli ste vi in razkričali po časopisu, da smo akademiki in to nam izpodkopuje ugled... O naši terminologiji pišete — da bi vas vrag! Taki mladi ljudje sploh nimajo pravice pisati... Mi nismo nikdar pisali — tako tudi vi nimate pravice... Hvala bogu, da imamo svoj "veliki sod" v Ljubljani, kamor smo vas danes pritrali na odgovor... To se pravi, na sodbo, kajti odgovarjali nam ne bote ničesar... Stvar je jasna kot beli dan... Kdor piše pri nas o farmaciji, ta bodi proklet! Posebno mladi ljudje... Kar se mlad človek navadi, tega ne pozabi z lepa... Če pišete že v mladosti, bogve, kaj boste nopravili šele pozneje... Ali sedaj veste, kaj ste zarešili?"

"Toliko kakor poprej," je bil moj odgovor.

Toraj se niti ne kesate, da ste pisali o našem stanu, ki živi in napoveduje najlepše, če se molči o njem? Vi se ne kesate?"

"Ne."

"V smrt ž njim!" je zaorilo po dvorani in že so se oklepale ostudne kaže mojega telesa, sikale s svojimi strupenimi jeziki — — ko se ne enkrat zbudim iz spanja..."

Krasno jutranje solnce je že si jalo na mojo posteljo in smehljai sem se ves srečen in zadovoljen...

se mora potem prečitati pri prvi odborovi seji in pri občnem zboru.

Predsednik: Kako ste na drugi način prišli v zvezo z "Glavno"?

Jošt nato obširno opisuje boj med zvezami za članice, radi katerega je bila vsaka zveza vesela, pridobiti čimveč članic nase, ker dežarja je bilo veliko, kar so banke le izkorisčale. Med drugimi se je zglašila tudi "Glavna" pri Zadružni Zvezi. Dr. Hudnik je prišel k meni ter pravil o nakupu graščine Thal za katero kupčijo bi rad dobil posojilo. Rekel mi je: Dajte nas podpirat, za Vaše posredovanje Vam obljubim posebno odškodnino. Vprašal sem: Kako to mislite? Dr. Hudnik je odgovoril: Mi bomo les posekali in s tem Vas odškodujemo. Če se prav spominjam, obljubil mi je 10.000 K. Prošnja se je vložila, posojilo se je odobrilo 300.000 K.

Zagorska posojilnica.

Mauer kot načelnik te posojilnice mi je povedal, da je posojilnica v zvezi z "Glavno" v Ljubljani. Zagorska je pri nas prosila 100.000 K posojila.

Predsednik: Obožba pa kaže, da da Zadružna Zveza "Glavni" ni hotela več kreditirati in da je šel ta denar iz Celja skozi Zagorje v Ljubljano.

Jošt: To mi je neznano.

Predsednik hoče izvedeti, zakaj je Jošt glede posojilnice v Gotovljah "Glavno" opozarjal, da naj tu drugače postopajo, ker so "sami kmetje v odboru".

Jošt ne more dati pravega odgovora.

Predsednik opozarja Jošta na nasprotja: več prič je Jošt svaril, najnikar ne zaupajo tej Glavni posojilnici, ker slab stoje. Nasprotno pa je Jošt denarnim zavodom ravno Glavno posojilnico priprao kot najbolj varno.

Joštova zahteva.

Jošt prizna, da je dobil vsega vklj. 13.900 K "nagrade". Da bi bilo to zabeleženo na račun "Glavne" nislit, ker mu je dr. Hudnik rekel, da me privatno odškoduje.

Predsednik: Kako je to, če ste že dobili 10.000 K, pa ste še zahtevali? Jošt: Nisem ničesar zahteval. — Nato pojasni pismo, ki ga je dr. Hudnik pisal radi prodaje delnic pivovarne v Žalcu. Pajk in dr. Neuperger skušata stvar drugače zasukati in sicer na škodo dr. Hudniku. Zato dr. Hudnik protestira proti temu, da posebno dž. pravnik vsako stvar po svoje zasuče, in kar bi bilo v prid obožencem s tem onemogoči, da posega sredi v besedu. Sploh je dokazovanje tako, da se skušajo izviti samo slabosti in da se v to svrhu preobrača vsaka črka. "Jaz" izjavlji dr. Hudnik. "Nisem doslej ničesar skrival, povedal sem odkrito, kakor je bilo v resnicu." — Na občinstvo je ta protest napravljen tako ugoden vtip, nasprotno pa nudi dr. Neuperger vtip, da oseba včasih ne more obvladati državnega pravnika.

Popoldanska razprava.

Ob 1. uri popoldne prekinjena razprava se je ob 4. uri 20 minut popoldne nadaljevala. Nekatere gleda tista Žoštova pisma z dne 19. novembra 1908. se nepojasnjene točke so se preložile. Prišel je na vrsto

Franc Knific.

On izjavlja, da se ne čuti prav nič krivega, kar ga obožnica dolži. Je bil sicer knjigovodja po naslovu, a sicer pa je bil podrejen. Pravico podpisovati korespondenco, je dobil še le leta 1906. Njegov podpis pa napram oblastim ni bil merodajan. Gleda podpisovše omenja, da je še le pozneje zvedel kaj je podpisal, ker je take stvari podpisoval namesto štambilje. Na vprašanje dr. Sobotya, če je poznan pravo razmerje pri zavodu, obožnec pravi, da ne, ker sicer bi se bil že drugje poiskal službo in ne bi še kратko pred polomom celo neko mu sorodno osebo spravil v zvezo s tem zavodom. Na vprašanje dr. Novaka glede dr. Hudnika izjavlja, da je bil trdn prepričan v realno poslovanje ter osebno poštenje dr. Hudnika. — Glede izjemne obrestne mere izpove, da je isto tudi pri drugih zavodih v navadi.

Ko hoče obožneca tudi dr. Frlan nekaj vprašati, ga Pajk opozori: Pa kratek! Dr. Frlan ga odločno zavrne: Kolikor k stvari spada!

Na to je bil zaslisan soobtoženi

Jožet Maček.

Ne čuti se prav nič krivega. Omenja zgodovino posojilnice, kako je namreč on prisel vsled prigovaranja Vrščke v upravnemu svetu. — K sejam smo prihajali vsi in jaz sem bil, ki je predlagal redne mesečne seje. Kar smo mi posojil dovolili so bila vse varna. Manjše zneske smo reševali po okrožnici. Polom so zagnila le posojila, ko se so brez vedenosti upravnega sveta izplačevala. Ko sem zvedel za Lavrenčičev dolg, sem zahteval sejo, ter predlagal revizijo knjig. Rogelj je prinesel bilanco od Megliča, ki je iz-

kazovala 75.000 K aktiva. Ginal sem stvar tako dalec, da sem šel jaz sam s Turkom in Knificem k Megliču, zahteval revizijo, pri kateri se je izkazalo, da je Meglič za najmanj 90.000 K pasiven. Zahteval sem, da se Meglič kredit ustavi ter da se ga pritisne na izkrišenje dolga. — Ko smo zvedeli za Hudnikov dolg, sem jaz zopet zahteval sejo, pri kateri se je sklenilo, da se osebno prepričamo na lici mesta, kako je z graščinama Thal in Plankenwart. Šli smo pogledati, našli vse v neredu. Pri drugi žagi se je žagal les na Lavrenčičev račun. Najlepši gozd je Lavrenčič zase posekal. V nekaterih parcelah je bilo vse izsekano, denar pa je šel — ne maram izreči kam. (Veselost). Ob povratku v Ljubljano sem zahteval od dr. Hudnika, da Lavrenčič takoj odstavi, kar se je tudi zgodilo. Pri seji se je tudi sklenilo, da se Lavrenčič ovadi državnemu pravdu v Gradcu. Zahteval sem tudi, da se te graščine prodajo, ter da se "Glavni" vrne posojilo. Stvar pa se je zamenjala s hišami na Dunaju. — Z našim dovoljenjem se ni dovolilo niti posojilo za to graščino, niti nisem vedel, da so se kljub prepovedi, da se brez odborovega dovoljenja ne smejo nobeni večji zneski izplačati, vendar dovoljevala večja posojila. Seje so bile vedno tako sklicane, da ni bilo časa prečitati zapisnikov; podpisali smo jih v zupanju do vodstva pisarne. — Dr. Hudnik je bil vseskozi pošten, le na uradništvo se je preveč zanesel. Rogelj je nekoč rekel: Da bi le tega Mačka hudič vzel in da bi na ta branjevec ne revidiiral. (Veselost).

Javna obožba proti "Slovencu".

Dr. Triller izjavlja: V javnosti se je včeraj napadel te štiri može, da so izkoristili denar Glavne posojilnice za svoje lastne osebne spekulacije. Protestiram. Dr. Neubergem: Se pridružujem, g. doktor, to ni prav tak napad. Maček: Mi smo le žrtve tega poloma in sicer v prvi vrsti žrtve. Hoteli smo rešiti polom z našo osebno garancijo v znesku 110.000 K. Dr. Neuperger: Tudi jaz moram priznati, da sem bil ogoren, ko sem ta napad čital v "Slovencu". (V občinstvu splošno priznano odobravanje.)

Dr. Triller: Čim bise izkazal sum, da pada na moje klijente tudi le senca krije na veliki nesreči, ki je zadevala upnike in zadružnike Glavne posojilnice, bi jaz niti trenutek več ne ostal na tem zagovorniškem mestu.

Rogelj in Maček si očividno nista dobra prijatelja. Maček namreč glede tistih 200 K vstraja pri izpovedi preiskavi podani. On trdi, da jih je res izročil, nasprotno pa Rogelj vstraja pri tem, da tega zneska ni prejel.

Dr. Hudnik in Maček.

Dr. Hudnik: Ali si morate mislit, da sem sposoben za nepošteno dejanje?

Maček: G. dr. nobene krivice Vam nočem delati; jaz sem Vas imel vedno za poštenega.

Dr. Furlan: Kdaj ste prišli na to, da je "Glavna" pasivna?

Maček: Sele takrat, ko smo zvedeli, da ni nobenega ficka več v blagajni. (Veselost).

Josip Turk.

Tudi on se ne čuti krivega. Storili smo svojo dolžnost, kar smo mi dovolili, je bilo vse varno. — Nadalje opisuje bistveno isto kot Maček.

Pavšlar največ kriv položa.

"Največ kriv nesreča pa je Pavšler, oziroma tisti, ki so ga farbali, da bodo kupili vodne sile od njega. Meni je neki veljavni mož — imena se ne povem — rekel: Ne pustite Pavšlerja pasti! Pregovorite ga, naj popusti ceno, mi smo resni kupci!"

Dr. Hudnik predober človek.

Priznati moram, da je dr. Hudnik predober človek, ki je preveč drugim zaupal.

Dr. Hudnik: Ali ste me imeli za poštenega?

Turk: Da!

Dr. Hudnik: In sedaj?

Turk: Še vedno!

Dr. Neuperger protestira.

Dr. Novak: Ali dr. Hudnik zato naijavil konkurza, da bi drugi trpeli škodo, kot obožnica predbaciva?

Dr. Neuperger: To ni res! Tega obožnica ne očita!

Turk: Revizije so me uverile, da je vse v redu.

Čad in Putrich.

Tudi onadva se ne čutita kriva. V ostalem soglašata z izpovedbami tovarišev Mačka in Turka.

Odmor.

Ob pol 7. zvečer, je predsednik razpravo prekinil za 20 minut.

Še enkrat Maček in Rogelj.

Po odmoru izpove Maček, da je Rogelj nekoč dobil, ko je njegov pod-

pis ponarejal in mu reklo, da je njegov podpis najtežji za narediti.

Rogelj izjavlja, da je bilo to le šala, ki jo je naredil vprito Mačka. Glede Knifica pa Maček izjavlja, da ga je imel za najbolj poštenega uradnika, na katerega se je popolnoma zanesel.

Dr. Triller za

Cognac Star, pristen desilat dalmatinskega vina je najboljše sredstvo za slabotne in rekonvalesente. Dobi se edino pri trvdki: BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Diplomirani krojač Anton Presker Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 priporoča svojo krojačnico in veliko zalogu oblek.

Dobro idoča

gostilna

„pri Fortuni“ v Litiji se odda s 1. julijem 1911 v najem.

Vse drugo se poizve pri g. F. Berdals v Litiji.

Podružnica „Jutra“ za Sp. Šiško in okolico (v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177, sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročnino itd. Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

Kompanjon

se išče za večje dobro vpeljano podjetje na Kranjskem.

Dopisi naj se pošiljajo pod „N. N. 20.000“, poštno ležeče, Ljubljana.

Ženitna ponudba!!

Tovarnar in posestnik, srednje starosti, tihega in mirnega značaja, se želi radi pomanjkanja znanja seznaniti v svrhu ženitev z gospodinčno, staro 18 do 30 let; vdova, ki bi imela večje do veletovarništva, če mogoče z nekaj premoženjem, ni izključena. — Ponudbe prosi s polnim naslovom in s sliko, ki se vrne, do 1. julija pod naslovom „Tovarnar“, poštno ležeče, Domžale. Tajnost strogo zajamčena.

2 nova moderna Seifert - biljarda.

Novo urejena

Kavarna „Central“ na sv. Petru nasipu 37 je vso noč odprta.

Solidna postrežba.

Slav. občinstvu se toplo priporoča s spoštovanjem

Štefan Miholič,
kavarnar.

2 nova moderna Seifert - biljarda.

Razglas.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski so uradne ure za stranke ob sobotah in v dnevi pred prazniki od 8. dopoldne do 1. popoldne, sicer pa od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 4. popoldne. Ob nedeljah in praznikih se sploh ne uraduje.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Tečem in kupim samo prave Palma-kavčukove podpetnike.

Obleke za gospode

najnovejšega kroja prodaja po lastni ceni zaradi po-manjkanja prostora kakor tudi najnovejšo

konfekcijo za dame in deklice.

A. LUKIČ Ljubljana, Pred škofijo štev. 19.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Naznanjam, da sem prevzel trgovino z manufakturnim blagom

JESIH & WINDISCHER

na Starem trgu št. 1 (Pod Trančo)

katero bom skupno z gosp. Jesihom pod firmo

J. CIUHA

nadalje vodil, ter se bova v vsakem oziru potrudila, cenj. odjemalcem kar najbolje postreči.

Spoštovanjem

Josip Ciuha.

„S L A V I J A“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54,000,000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,356,860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vesko slovansko - narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagodè, Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treο, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Bizjak, Bohoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Bič, Zaloška cesta.

Svetek, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofova ulica.

Zadel, Karlovska cesta.

Likar, Glinice.

Sterkovič, Dunajska cesta.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Ves čistti dobiček se razdeljuje zavarovancem; dosedaj se ga je izplačalo K 2,495.719—.

Del. glavnica: K 5,000,000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Res. fond nad:

K 610.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči racun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Selenburgova ulica štev. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predajni na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladisilih.

Promese k vsem žrebjanjem.

Centrala v Trstu.

Delniška glavnica K 6,000,000

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 $\frac{1}{2}$ % do dneva dviga. Rentni davek plačuje banka iz svojega.

Na tekoči in žiro račun po dogovoru.

Zivahn zveza z Ameriko.

Akredetivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja sreček itd. brezplačno. — Stavni krediti. — Rembursmenti. — Borna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.

JULIJA ŠTOR — Ljubljana —

Prešernova ulica štev. 5.

največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Zaradi minule sezije

so cene

oblek za gospode, dame, dečke in deklice veliko znižane.

„Angleško skladisče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani

po 6 vinarjev

▼ naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Plečler, Kongresni trg.

Češark, Selenburgova ulica.

Dolenec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šuble, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stlene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimška cesta.

Ušenlčnik, Židovska ulica.

Kleinsteiner, Jurčičev trg.

Wisiak, Gosposka ulica.

Zavaruje poslopja in premične proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Zavaruje proti tativni, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkulantnejše.

Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občekoristne namene.